

Kulturhistorisk beskrivning av trakten kring Mästocka

Trakten kring Mästocka kan ur ett förhistoriskt och medeltida perspektiv, karaktäriseras som mer eller mindre obyggd. Den enda registrerade lämningen består av en fyndplats där man hittar en tjocknackig flintyxa som då, indirekt, berättar att någon eller några personer har varit i trakterna av Bäckamot för cirka 4 500 år sedan. I övrigt lyser de forntida spåren med sin frånvaro och det är först i historisk tid som de åter ger sig tillkänna. Källmaterialet består av två vitt skilda företeelser. Det mest konkreta finns att beskåda ett par kilometer söder såväl som väster om samhället. Här ligger sammanlagt fem slaggvarp vars närvaro vittnar om den rikedom som befolkningen utvann ur småsjöar och myrmarker. Storleken på varje enskilt slaggvarp låter påskina att man kunnat utvinna åtskilliga järn innan de enskilda platserna har övergivits.

Ett mer indirekt källmaterial utgörs av ort- och gårdsnamnen där tolkningen av dess slutled ger tydliga fingervisningar om traktens förhållandevis unga ianspråktagande. De flesta namnen har en slutändelse som innehåller ordet – hult och – red vilka huvudsakligen kan tillskrivas den sena medeltiden, alltså kring 1300-talet eller senare. Tidpunkten sammanfaller något så när med det första skriftliga omnämmandet av Mästocka vilket går tillbaka till år 1470.

Mycket talar för att tillblivelsen av Mästocka skall sättas i samband med de ökade kommunikationerna under medeltid. Platsen blev då en viktig mötesplats där vägen mot Vrå och Småland korsade en inre transportled från Knäred och vidare norrut mot Breared. Att vägarna har haft en större dignitet visar postamentet till en milsten som står längs vägen mot Veinge.

Det isolerade läget medförde även att man lät uppföra ett kapell så att man slapp ifrån de långa resorna till Veinge kyrka. Efter ett beslut i kyrkorådet år 1875 stod kapellet invigningsklart tre år senare.